

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Fe pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljanj velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (Inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 4¹/₆ uri popoldne.

Štev. 259.

V Ljubljani, v ponedeljek 11. novembra 1889.

Letnik XVII.

Deželni zbor kranjski.

(Deseta seja dne 8. novembra.)

Ko je bil zapisnik prejšnje seje prečitán in potrjen, izročil je deželni glavar došle prošnje dotičnim odsekom. Med drugimi prosi občina Stožice pomoči, da se škarpá, ob bregu Save pod vasjo izpeljana, sedaj pa poškodovana, brez odloga popravi. Poslanec Povše predlaga, naj se prošnja prebere, kar se zgodi. Na to poslanec Povše konstatuje torej faktum, da je zvršena brambena zgradba pod Stožicami istinito, kakor je poročal v imenu gospodarskega odseka v seji 31. oktobra, po povodnji poškodovana in je nujna potreba, da se to delo hitro popravi na veliko korist ondotnim prebivalcem.

Predloženi ste bili poročili deželnega odbora o vravnavi učiteljskih plač in osebnih in službenih razmer k oboroženi moči spadajočih ljudskih učiteljev.

Poslanec Višnikar je v imenu finančnega odseka poročal o proračunu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. Potrebščina šole za leto 1890 je proračunjena za plače, doklade, nagrade, ustanove po 100 gl. za 12 učencev, potne, režijne in druge troške, vkupe 6650 gld. Zaklada za šolo je proračunjena, in sicer državna podpora 2400 gl., državna podpora za učiteljski kurz 400 gl., iz deželnokulturnega zaklada 2400 gld., šolnina 150 gld., vkupe 5350 gld., torej primanjkljaj 1300 gld., ki se bodo pokrili iz deželnega zaklada.

Gospodarstvo. Troški so proračunjeni, in sicer plačila 903 gld., vzdrževanje poslopij in zavarovanje proti ognju 2009 gld., davki 350 gld., režijni troški 2600 gl., različni troški 100 gl., vkupe 5962 gld. Zaklada, in sicer dohodki posestev 3300 gld., torej primanjkljaj 2662 gld. Skupni primanjkljaj za šolo in gospodarstvo je proračunjen na 3962 gld. Zbor je ta proračun odobril.

Poslanec Gorup je v imenu finančnega odseka poročal o računskem sklepu deželnega posojil-

nega zaklada za leto 1888. Prihodki so znesli: za prejete zemljiško-odvezne obligacije in povračila obresti 1.078.412 gl. 60 kr., dotacija od unionbanke 10.000 gld., prejeta in povrnjena predplačila, torej vsi prihodki 1.165.919 gl. 90 kr. Troški pa, in sicer dotacija zemljiško-odveznemu zakladu 972.539 gld. 93 kr., troški konvertovanja 52.241 gld. 48¹/₂ kr., dana predplačila 26.500 gld., povrnjena predplačila 51.000 gld., vkupe vsi troški 1.103.710 gld. 41¹/₂ kr.

Imovina znaša: V zastankih 22.000 gld., 4% obveznice deželnega posojila 150.000 gld., ostanek v gotovini 60.024 gld. 26¹/₂ kr. Dolgovi: Redni zastanki 1814 gld. 78 kr., prehajalni zastanki 18.000 gld., skupna svota 4% obveznic deželnega posojila 4.000.000 gld., vkupe 4.019.814 gld. 78 kr., torej čisti dolg dežele 3.787.790 gld. 51¹/₂ kr.

Poslanec Povše je v imenu gospodarskega odseka poročal o prošnji vasi Dobrušice, Preska, Artmanjvas, Gorenjvas in Vrbovce, da se pošlje tehnik v preiskavanje vzrokov ondotnim povodnjam. Poročevalec navaja, da ob deževji prihaja iz podzemeljskih votlin voda, ki preplavlja po dobruški dolini najboljše njive, ustavlja za več dni promet na okrajni cesti proti Žužemberku in dela prebivalcem imenovanih vasi mnogo škode. Nasvetuje torej: Deželnemu odboru se naroča, da vzroke v prošnji navedene preiskuje, tehnik naredi načrt za odpeljavo vode in tako vsakoletna škoda prepreči. Zbor je brez ugovora vsprejel ta predlog.

Dalje je poročevalec Povše v imenu gospodarskega odseka poročal o prošnji podobčin Št. Vid in Lozice za brezplačno podelitev ameriških trtnih rezanic ter nasvetoval: Deželnemu odboru se naroča, naj se primerno ozira na prošnjo, deželni zbor pa naj izreče obžalovanje, da je tako visoka cena določena za ameriške trte.

Poslanec dr. Vošnjak pojasnjuje, da so pač prazni izgovori poljedelskega ministerstva glede predragih trtnih rezanic, kajti vinorejci si jih niso mogli preskrbeti in tako je bilo zavrženih do 72.000

rezanic iz državne trsnice pri Kostanjevici. Država bi lahko te preostale rezanice razdelila zastoj, da pa se ni zgodilo, kriva je le trmoglavost dotičnih organov. Zato je umesten nasvet, da deželni zbor obžaluje tako birokratsko postopanje.

Poslanec Lavrenčič ponavlja to obžalovanje, da poljedelsko ministerstvo ne daje brezplačno ali vsaj po nizki ceni revnim vinorejcem trtnih rezanic, kajti če vinorejec ničesa ne pridelá, tudi davkov ne more plačevati.

Poslanec Pfeifer dostavi, da ni dostojno za državo, če najrevnejšim posestnikom, katerim je vzela nesreča edini vir dohodkov, prodaje po razmerno visoki ceni tista sredstva, s katerimi je edino mogoče opustošene vinograde zopet spraviti v tisto stanje, da donajajo kaj prihodka. Če ima država radodarne roke, kadar kaka nesreča zadene juče (veselost), je pač opravičeno, da tudi ne pozabi ubogih vinogradnikov, ki so po nesreči zgubili vse svoje premoženje.

Deželni predsednik baron Winkler je zagovarjal vlado ter obljubil v tem oziru svojo pomoč. Po končni besedi poročevalca Povšeta sta bila oba predloga vsprejeta.

(Konec sledi.)

Gasilna društva na Kranjskem.

V poslednji dobi obrača se tudi gasilnim društvom v deželi naši večja pozornost, nego prejšnja leta. Tekom poslednjih let založeno je bilo toliko novih ognjegasnih društev, in organizacija je tako veselo napredovala, da je povsem umestno, ako bi v tem oziru ne poudarjali resnice. Vendar ne more in ne sme nam kot Slovencem biti vsejedno, kako občine naše v tem oziru napredujejo, ter smatramo tu za svojo rodoljubno in prvo dolžnost, ako poukazujemo na hibe in nedostatke v tej smeri.

Znano je, da so se vse požarne brambe na Kranjskem zjediniše k skupnemu delovanju v jedno močno in veliko društvo: v ognjegasno zavezo kranjske dežele. Ta ognjegasna zaveza deželna je povsem največje društvo na Kranjskem (v

LISTEK.

Pripovedke za narod.

Spisal Lev Tolstoj, prevél M. V.

Dva starca.

III.

Starca sta potovala vže pet tednov, strgala sta domače opanke in začela vže novih kupovati; in prišla sta v Maloruse. Odšedša od doma, plačevala sta za obed in za prenočišče, ko pa sta dospela v Maloruse, jeli so ja ljudje vabiti drugi nad drugega. Ti goste vsprejemljejo in denarja ne jemljó, na pot jima dajejo v žepe kruha, da, celo kolačev jima nakladajo. Prošla sta starca tako sedemsto vrst; prošla gubernijo ter dospela v kraj, kjer je bila slaba letina. Vsprejemajo, tudi denarjev ne jemljejo za prenočišče, a jedi so nehali dajati. Tudi kruha niso dajali: drugokrat se i za denar ne dobode. Prošlo leto, pripovedoval jima je narod, ni prav nič obrodilo. Kateri so bili bogati — obubožali so, vse razprodali; kateri so srednje živeli, — prišli so na nič; a reveži, ti so se povsem izselili, ali pa hodijo po svetu, ali pa doma kako životarijo. Po zimi so jedli mekine in lebedo (Gänsefuss).

Jednoč nočevala sta starca v mesteci, kupila petnajst funtov kruha ter odpotovala o zori, da bi tem dlje prišla pred vročino. Prošla sta deset vrst in prišla do rečice; sedla sta, zajela v čašico vode, pomočila kruha, pojedla in preobula se. Posedela sta, oddahnila si. Elisej potegne iz žepa tobačnico. Efim Tarasič zmaje z glavo. „Čemu ne odvržeš te nesnage?“, reče mu.

Elisej mahne z roko. „Zmogel me je greh“, odgovori, „kaj storiti!“

Vstala sta, šla dalje. Prošla sta še deset vrst. Prišla sta v neko selo. Bilo je vže vroče. Elisej se je utrudil, zahotelo se mu je oddahniti in napiti se, a Tarasič se ne ustavi. Tarasič je bil v hoji krepkejši in Eliseju je bilo težko dohajati ga.

„Napil bi se“, reče.

„Kaj pa, le napij se. Jaz se nočem.“

Elisej se ustavi.

„Ti“, reče, „ne čakaj me: vstopim le v to-le kočico, da se napijem. Dojdem te.“

„Dobro“, odgovori. In Efim Tarasič je šel sam naprej po cesti, a Elisej je krenil h kočici.

Približal se je Elisej kočici. Kočica je slaba, prstena; tla črna, vrh bel, glina se je že obluščila, — davno vže, kakor je kazno, ni beljena, tudi streha

je z jednega boka razkrita. Vhod v kočico je z dvora. Elisej stopi na dvor, pri nasipu vidi, leži človek, brez brade, suh, srajca mu je i za podobovalnice — po hohlaškem (maloruskem) običaji. Človek, vidno je, legel je bil v senco, a solnce je vzšlo premo nádenj. A on leži in ne spi. Elisej ga pokliče, prosi, da bi mu dal piti — mož se ne odzove. Ali je bolan, ali pa neuljuden, pomisli Elisej in pristopi k dverim. Sliši — v koči jočeta dva otročja glasova. Elisej potrka: „Gospodar!“ — Nihče se ne odzove. Potrka še s palčico po dverih. „Krščani!“ — Nič se ne gane. „Robi božji!“ — Ne odzove se. Elisej je hotel vže oditi, kar začuje: izza dverij nekdo stoka. Ni li kaka bede prišla na ljudi? Treba pogledati! In Elisej je stopil v kočico.

IV.

Elisej pritisne kljuko — ni zaprto. Odpahne dveri, prekorači vežo. Dveri v kočico so odprte. Na levo peč; premo — prednji kot; na oglu božnica, miza; za mizo klop; na klopi v samej srajci sedi starka z razpletenimi lasmi. Položila je glavo na mizo, a poleg nje sedi suh deček z napetim trebuškom, grabi starko za rokav, a sam silno joče, nekaj prosi. Elisej stopi v kočico. V koči je zadušljiv duh. Pogleda: za pečjo na cunjah leži ženska. Leži

Avstriji je pa največje — ognjegasna zaveza na Češkem, ki broji nad 100,000 članov), torej najštevilnejša korporacija.

V to deželno zavezo pa spadajo nastopna gasilna društva: v Postojini, Šentjerneji, v Polhovem Gradcu, Škofji Loki, Bizoviku, Domžalah, Borovnici, na Velikem otoku, Krškem, v Horjulu, v Mirni peči, Kranji, Ljubljani, Litiji, v Šmartnem pri Litiji, Mokronogu, Trzinu, na Vrhniki, v Radovljici, na Rakeku, v Radečah, Novem mestu, Žužemberku, Spodnji Šiški, Kamniku, v Toplicah pri Novem mestu, v Trebnjem, v Šentvidu pri Zatičini, v Begunjah, na Viču-Glinjicah, v Višnjigori, v Spodnjem Logateci, Bohinjski Bistrici in v Cerknici.

Gasilnih društev, ki niso še pri zavezi, je sedemnajst, in so nastopna: Studenec (Ig), Kočevje, Svetli potok (kočevsko), Šmarije-Škofelca, Srednja vas (kočevsko), Metlika, Koprivnik (kočevsko), Dolenja vas (kočevsko), Planina, Preserje, Kočevska reka, Črnomelj, Nemška Loka, Šentvid nad Ljubljano, Bled, Verd in tri tovarniška: v Javorniku, Vevčah in v Ljubljani (tobakarna), vseh gasilnih društev na Kranjskem je torej 54.

Osrednji odbor te deželne ognjegasne zaveze broji zdaj deset članov, v kojem zasedajo za Ljubljano gospodje: Doberlet star., Rüting, Aechtshin in Hinterlechner; Gorenjsko zastopajo g. Jäger (Kranj) in g. Močnik (Kamnik); Dolenjsko g. Gustin (Novo mesto), g. Jurij Adlešič (Šmartno pri Litiji), in Notranjsko g. Fr. Jurca (Veliki otok) in g. Josip Vrbič (Borovnica).

Mimogredé bodi omenjeno, da deželni osrednji ali ožji odbor v deželni zavezi, ki reprezentuje največje društvo dežele naše na zunaj, da v tem osrednjem odboru torej so merodajni in duša vsi zavezi napominani gospodje, ki zastopajo stolno naše mesto. Kdor pa natančneje pozná politično mišljenje, zlasti prvih treh, ta se tudi čudil ne bo, kako se pikro in po robu stavljajo po nekaterih krajih domovine naše gasilna društva nasproti narodnim težnjam; uverili smo se o tem osobito pri Vodnikovi slavnosti, kjer smo pogrešali ljubljansko požarno brambo, dasi je bila slavnost le bolj lokalna, in povodom „Sokolove“ petindvajsetletnice.

Tako se ima ognjegasni zavod v deželni zavezi, in mislimo, da je skrajni čas, premišljati o vzrokih našega neuspeha v tem oziru in skrbeti, da se razmere nekoliko preinačijo v tej smeri. Po našem mnenju so ta položaj v deželni zavezi zakrivile občine naše, koje so o svojem času ognjegasni instituciji prisvajale le neznatno važnost, i to do današnjega dne, ker podcenjujejo silo teh občekoristnih društev v vsakem oziru. Nam je v prvi vrsti in pred vsem ležeče na tem, da je slovenski živelj pri vseh društvih drage domovine naše odločilni činitelj, ker to ne zahteva samo čast, temveč naša številna prevaga, skratka to, kar je prirojeno in pravično.

Vzor hrepenjenja po nadvladi v vsakem oziru bodo naj nam naši politični nasprotniki — Nemci! Učimo se od njih biti praktični tudi v ognjegasnem oziru, in bodemo li korakali za tem ciljem v tej smeri, skoro se bode pričela pojavljati boljša stran.

Poglejmo, kako postopajo Nemci v ognjegasni smeri. Skoro v vsaki nemški vasi, v še tako neznatnem selu imajo dobro založeno, vrejene in mnogobrojno požarno brambo, in so torej nemške občine dobro preskrbljene s požarnimi društvi. Ozremo se pa li nasprotno po naših in v obče po slovenskih občinah gledé gasilne naprave, uvidimo, da imovite, premožne in obljudene te občine nimajo samo nobenega ognjegasilnega društva, temveč one so brez najpotrebnejšega gasilnega orodja in se v tem oziru torej nahajajo v jako žalostnem položaji. Vsled te malomarnosti in mlačnosti greše naše občine zoper občekoristno požarno brambovstvo in rodoljubje, kajti gasilna društva dandanes niso samo eminentno dobrodejna društva, temveč tudi rodoljubna; in iz teh dveh vzrokov zaslužijo vsestranske podpore in pravičnega uvažanja.

Sicer radi priznavamo, da slovenska javnost plemenite namene gasilnih društev hvaležno uznava; ponosno navajamo, da je gasilno društvo v osebi vzvišenega vladarja, cesarja našega, našlo veliko-dušnega in darežljivega, v istini očetovskega podpornika, in kranjskim ognjegascem bilo bi v zaslužen plačilo, ko bi občine naše, izpodbujene po lepem vzgledu vzvišenega vladarja, nekoliko čvrsteje stopale na noge v požarno-brambovski zadevi. Radi tega kličemo občinam našim: Ustanavljajte po vseh vseh, trgih in mestih ognjegasna društva, podpirajte dobro vrejene požarne brambe, pristopajte k deželni ognjegasni zavezi, da bi bil z veliko večino ondi zastopan naš živelj. Radi tega imej vsaka vas svojo lepo vrejeno požarno brambo, saj je obče znano, da vse na Kranjskem zastopane zavarovalnice prispevajo vsled zakona dva odstotka od surovega dobička ognjegasnim namenom. Svote, koje te zavarovalnice vsako leto odvajajo za požarno-brambene svrhe, so jako znatne in zaslužijo našo vsestransko pozornost.

Konečno pravimo še jednoč: Naše občine v ognjegasnem oziru ne spolnujejo svoje dolžnosti; one se malo brigajo za gasilna društva, vsaj v tem razmerji, kot to zahteva splošnja korist, in mi, med seboj se vedno prepirajoč v političnem oziru, zgublamo tál in čisljanje. In radi tega ne smemo biti nebržni gledé ognjegasnega vprašanja. Sveta dolžnost vsake občine je, da brez odlašanja založi svoje društvo ognjegascev, kajti merilo se nam bode le tedaj pravično, ako tudi v tem oziru izvršujemo vestno svojo dolžnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Notranje dežele.

Škofovskim posvetovanjem na Dunaji predseduje kardinal nadškof Schönborn. V soboto je v prvi seji konferencija papežu Leonu XIII. odposlala udanostno brzojavko. Obravnav se udeležuje 35 škofov in dva kanonika kot zastopnika dotičnih škofij.

Isterski deželni zbor je po dolgi razpravi izvolitev v Pulji izvoljenega okrajnega glavarja Contija razveljavil.

Elisej stresne vrečo s pleč, iztegne roki, dene vrečo na tla, potem na klop in jame razvezavati. Razveže, vzame iz nje kruha, nož, odreže kos, poda mužiku. Mužik ni vzel, pokazal je na dečka in na deklico: „ujima daj“, reče. Elisej poda dečku. Ko je deček zavohal kruh, iztegnil se je, zagrabil kos z obema ročicama, zaril nos v kos. Prilezla je izza peči še deklica, ustavila se čakaje kruha. Podal ga je Elisej i njej. Odrezal je še kosček in dal starki. Vzela je i starka, začela žvečiti. „Vode bi prinesli“ reče. „Usta so se jim zapekla. Hotela sem, dé ona, včeraj, ali danes, toda nisem več mogla — hotela sem vode prinesiti. Silila sem se, silila, a nisem donesla, razlila sem, sama pa padla. Jedva sem prilezla domov. In vedro je ostalo tamkaj, ako ga ni kdo ukradel.“

Elisej je vprašal, kje imajo vodnjak. Starka mu je dopovedala. Elisej je šel, našel vedro, prinesel vode, napojil ljudi. Otroka sta pojedla še nekaj kruha z vodo, a mužik ni začel jesti. „Duša ne vsprejema“, dé. Žena se ni vzdignila in se ni še zavedla, le metala se je po postelji. Elisej je šel v selo v prodajalnico, kupil pšena, soli, moke, masla, poiskal sekiro. Nacepil je drv — začel kuriti peč, začela mu je pomagati deklica. Elisej je skuhal juhe, kaše, nahranil ljudi.

(Dalje sledi.)

Moravski deželni zbor je predlog finančnega odseka, da se vsprejme deželno posojilo 9 milijonov z 51 proti 32 glasovom potrdil. Glasovalo se je imenoma.

Hrvatski sabor je Barčičev predlog odklonil. V sobotni seji je Barčič interpeloval bana, ali mu je znano, da carinski urad v Zemunu rabi tiskovine, v katerih se imenuje Hrvatska provincija.

V finančnem odseku **ogerske** zbornice je pri točki „carinske pristojbine“ prašal poslanec Eötvös ministra, kdaj bo odpravil malo loterijo. Wekerle mu je odgovoril, da se bavi s to zadevo, vendar mu pa ne more povedati določene dôle.

Vnanje države.

Liberalno časopisje je zopet raztrosilo vest, da je **papež Leon XIII.** zbolel. Rimski cerkveni krogi temu odločno oporekajo ter zatrjujejo, da je sv. Oče popolnoma zdrav in da je včeraj kakor danes opravil vse povodom prihoda francoskih romarjev napovedane cerkvene slovesnosti. — „Pol. Corr.“ javlja iz Rima, da bodo v prihodnjem konzistoriji za kardinale imenovani nuncij pariški, nuncij lisabonski, bivši frančiškanski general o. Bernardino in papežev obrednik msgr. Ruffo Scilla.

Srbski kralj Milan je sinoči došel v Belgrad. Govori se o njegovih namerah jako mnogo, in mogoče je, da se bodo v srbski prestolnici pripetili jako čudni prizori, ker se bodo v Belemgradu mudili mladi kralj, kralj Milan in od njega ločena kraljica Natalija. — Skupščina je potrdila postavo, po kateri se bo odslej proračunsko leto pričelo in končalo s koledarskim letom. Postava bo postala s prihodnjim 1. dnem januarija pravomočna.

Kakor govore peterburški dvorni krogi, šel bo **ruski** prestolonaslednik iz Carjigrada v Cetinje, kjer bo pri krstu najmlajše črnogorske princesinje zastopal carja-kuma. — V poljskem mestu Brzešču je bil mnogo let redarstven ravnatelj, ki je ljuto preganjal vse, kar je bilo katoliškega in poljskega. Pred kakimi štirinajstimi dnevi pa je bil nenadoma odpuščen, ker je pet let iz državne blagajnice jemal plačo za najst uradnikov, ki že davno niso več živeli. Možu se bajé ne bo nič posebnega zgodilo, in sicer z ozirom na zasluge, katere si je pridobil s svojim „odločnim postopanjem“ zoper katoličane in Poljake.

Belgijska vlada namerava **bruseljski afriški konferenciji** predlagati, da se bode od vsega v Kongo vpeljanega blaga pobirala petodstotna carina, ki bi se potem porabila za protisuženjske namene. Nemčija bo predlagala, da se isto zgodi z opojnimi pijaçami po vseh afriških pokrajinah, ki so pod vrhovno oblastjo evropskih držav. Protisuženjski shod kardinala Lavigerie-ja se bo spomladi v Bruslji vršil.

Več pariških listov poroča, da je **francoski** morjarični minister Krantz dal ostavko. Dne 7. t. m. je bajé izročil Carnotu dotično prošnjo, katero je oprl na znano tonkinsko zadevo. — Govori se tudi, da bo celo ministerstvo odstopilo, kakor hitro bo zbornica potrdila volitve.

„Nordd. Allg. Ztg.“ prepeva velikansko hvalo gospodarskemu razvoju mlade **Italije**. Zatrjujejo tudi, da bo kralj v prestolnem govoru, s katerim bo dne 25. t. m. otvoril zbornico, naglašal zboljšanje finančnega in gospodarskega položaja. To je naravnost smešno, posebno če se vé, kaj pravi ob enem objavljeno poročilo italijanskega trgovinskega in poljedelskega ministerstva. Iz tega spisa je razvidno, da so se leta 1888 bankeroti pomnožili za 40%. Leta 1887 je bilo polomov 1623, leto pozneje pa že 2233, največ v Milanu, Rimu, Turinu in Napoli. To je tedaj gmotni napredek mlade Italije. — Včeraj so se v Rimu vršile občinske volitve. Za osemdeset sedežev se je oglasilo 260 kandidatov. Boj je bil tedaj hud. Katoliško volilno društvo je katoličanom nasvetovalo, naj se ne udeležé upravne volitve, katero nasprotniki proti prvotnemu namenu le politično zlorabijo. — Pri znani garibaldijski slavnosti v Mentani je rekel neki govornik: „Za edinost Italije je onstran Planin v deželi, ki še ni naša, padel mlad mož v prerani grob.“ Množica je tu začela kričati: „Živel Oberdank!“ Vlada je k slavnosti odposlala do pet sto redarjev in vojakov, ki so imeli pa menda nalog paziti le na to, da se rogoviležem ne zgodi nič žalega.

Princ Waleški je iz Carjigrada odšel v **Egipt**. Ta njegov obisk je posebno v Franciji napravil neprijeten vtis, ker je zahteval princ sprejem, kakoršen mu pristuje po stališči Anglije v Egiptu. Francija, Turčija in druge velesile mu niso hotele izkazati zahtevane časti, in francoski minister zunanjih zadev je bajé celó zaukazal agentu v Kajiru, naj se ne udeleži uradnega sprejema. To sicer v Parizu tajé, toda ob enem se je poluuraadno naglašalo, da žali princ obisk Francijo. Vsi francoski listi so pričeli pisati o tem, kdaj bi morala Anglija umakniti svoje vojake iz Egipta. Ta razdraženost bo postala še večja, ker je „Times“ v zadnji številki pisala: „Anglija je v Egiptu pretakala kri, vredila finance, napravila mir na znotraj in zunaj. Zaključek ni težak: Egipt za Anglijo.“ Zadnje besede so gotovo izbile sodu dno ter upihale nov časnikarski boj. K sreči se Salisbury ne bo upal uresničiti napominanih besed, dokler je navezan v parlamentu na podporo unijoncev. Slednji so Gladstone-u obljubili glasovati za to, da se odpokličejo vojaki iz Egipta. V tej zadevi bi tedaj Salisburyjeva večina postala manjšina.

z obrazom nizzdol in ne gleda, in hrope in nogo sedaj podvine sedaj iztegne.

In meče jo z boka na bok, od nje ta težki duh, vidno jej je sila, a jo ne more nikdo vzdigniti. Starka je vzdignila glavo, zagledala prišleca.

„Česa bi rad“, reče mu, „česa bi rad? Ničesar ni, človeče.“

„Jaz“, reče, „sem rob božji, prišel sem se napit.“

„Ni nikogar, ki bi ti prinesel. Tudi ni od nikoder vzeti. Odidi.“

Elisej začne izpraševati „Kaj pa, ali pri vas ni nobenega zdravega, ki bi žensko vzdignil?“

„Nikogar: Mož umira na dvoru, a mi tu.“

Uzrši tujca obmolnil je deček; jedva pa je starka izpregovorila, zgrabil jo je zopet za rokav. „Kruha babica, kruha mi daj“, in je zopet zaplakal.

Baš je hotel Elisej starko vprašati, priplazil se je mužik v kočo, šel ob steni, hotel sesti na klop, toda omahnil je ter se zvalil na tla. In ni začel vstajati, jel je govoriti. Besedo izpregovori, pretrga, — reče — oddahne si, potem stoprv drugo.

„Bolezen“, pravi, „nas je napadla in gladni smo“. „Da, gladu umiramo“, pokaže mužik z glavo na dečka in zaplače.

Izvirni dopisi.

Z Blok, 5. novembra. Malo iz kacega kraja dobimo po „Slovenca“ toliko novega, tudi lepega, vse hvale vrednega, kakor iz Šentvida nad Ljubljano. Živeli vrli Šentvidci! Bog jim daj napredovati vse-skozi le v dobrem, ne pa kakor oni v vipavski dolini. Šentvidci vse drugače vedó in znajo spoštovati sveto vero. Dajali so ji pričevanje ob osemstoletnici, pa tudi sicer ob vsaki priliki; nimajo jo, kakor cunjó, da bi jo ovijali in proč metali, kakor bi si zmislili! Koliko lepega smo brali v „Slovenca“ in se spodbujali pri taki živi veri! Bog ohrani, vódi in okrepej vrle Šentvidce! Pa tudi ne bodo zamerili, ako jih zavrneš, če so vredni! Ušla je iz Šentvida tekoče leto neka neistina v „Slovenca“ števil. 135 d. 14. rožnika. Prizadeti so vedno pričakovali pojasnila, oziroma preklica. Prisiljeni smo torej vprašati, da se svet ne bo dalje motil: Kako je s kamnitim oltarjem za Bloke? Po onim dopisu je morda že gotov. Tukaj se še nič ne vé! Nihče še ni zinil o kaki pogodbi! Morda se je dobil velikodušen dobrotnik, ki misli dati v dar, saj pri domačih gre težko! Pa kdo se je znal pogoditi za tako malo ceno (1600 gl.); eno in drugo bi bilo dobro, ali da bi ga dobili zastonj, ali da bi ga dobili vsaj za to ceno! Bili bi zadovoljni, hvaležni. Samo, Šentvidci, brez zamere! Povejte nam, kako je vendar ta stvar? Utegnil bi kdo opiraje se na oni dopis še kaj omeniti.

Iz lavantinske škofije, dne 10. novembra. (O prihodu novega knezoškofa.) Po smrti pokojnega knezoškofa Jakoba Maksimiljana je bilo prvo in važno vprašanje med ljudstvom in duhovništvom, ki je tudi po vseh časnikih odmevalo: kdo bode novi knezoškof lavantinski? Liberalni listi so ugibali semtertje, naši listi so molčali, ker niso vedeli nič gotovega povedati, majhno število bolj poučenih pa se je balo, da bi se utegnilo vendar le zabraniti imenovanje tistega gospoda, ki so ga pokojni knezoškof že takorekoč sami odločili za svojega naslednika in si ga večina duhovništva srčno želela za svojega višjega pastirja. Milostljivi knezonadškof solnograški, ki imajo pravico imenovati knezoškofa lavantinskega, so takoj spoznali, da po sedaj obstoječih razmerah boljše volitve ni, in so pri tej izvolitvi ostali ter dne 8. oktobra t. l. naznanili, da so s privoljenjem svetlega cesarja imenovali lavantinskim knezoškofom dr. Mihaela Napotnika, c. kr. dvornega kapelana in vodjo višjega izobraževališča duhovnikov na Dunaji. Že 27. oktobra so potem milostljivi knezonadškof omenjenega gospoda v Solnogradu v navzočnosti 16 duhovnikov lavantinske škofije v škofa posvetili. Duhovniki, ki so se posvečevanja škofovega udeležili, so naslednji: mil. kapiteljski vikar Franc Kosar; stolni dekan Ignacij Orožen; ptujski prošt M. Modrič; špirituval Karol Hribovšek; konjiški dekan Franc Mikuš; kanonik dr. Lavoslav Gregorec; profesor bogoslovja dr. Feuš; župniki: Jožef Heržič, Simon Črnoša, Jernej Voh, Jurij Bezenšek in Matej Slekovec; kapelana Gregor Hrastel in Ferdinand Šostarič; dvorni kapelan Jožef Majcen in špirituval magdalenaric v Studenicah g. Adolf Hytrek. Takoj po razglasenem imenovanju in zlasti ob posvečevanju se je glas zadovoljnosti nad tem imenovanjem razlegal po celi škofiji. In mi, ki se drznemo trditi, da poznamo novega mil. knezoškofa in vemo, kako je unet za čast božjo, kako neumorno delaven za srečo svojega ljudstva, kako navdušen za vse dobro, kako strog do sebe in kako potrpežljiv z drugimi, kako vstrajen, če gre za dobre namene, in kako neupogljiv, če gre za pravično reč — mi si upamo trditi, da bodo hitro vsi spoznali, da smemo mil. knezonadškofu za to izvolitev hvaležni biti.

Knezo-škofijski ordinarijat naznanja, da mil. knezoškof dr. Mihael Napotnik pridejo v sredo 13. t. m. popoldne v Maribor in da bodo prihodnjo nedeljo 17. t. m. slovesno v svojo službo vmeščeni. Ob 9. uri bode iz semeniške cerkve sv. Alojzija slovesen vohod v stolnico, kjer bodo novi knezoškof imeli prvo slovesno božjo službo.

Prepričani smo, da bode verno ljudstvo in duhovništvo z odprtimi rokami in udanim srcem sprejelo novega knezoškofa, katerega nam Bog ohrani krepkega in zdravega mnoga leta. Ad multos annos, canos et sanos.

Zagreb, 7. novembra. Hrvatski pedagogijski književni zbor je začel pred dvema letoma izdajati Rousseau-vega „Emil“-a. Kar je začel, je tudi letos dokončal s tretjim zvezkom. Vstali so proti temu

počenjanju moške, katerim je bilo jasno, kolika nevarnost preti odtod hrvatskemu narodu. Glavni med njimi je bil dr. Martin Stiglić, profesor na hrvatskem vseučilišču. Odgovoril je zbor na članke veleučnega gospoda profesorja, izpričeval svoje podjetje in obljubil, da bode dodal na koncu prevoda dober komentar. Ali hudo se je varal vsak, kateri je pričakoval izpolnjenja te obljube. Zato je zopet dr. Martin Stiglić vstal v obrambo pravih vzgojnih načel in napisal članek, kateri podajemo svojim č. bralcem v prevodu:

Častiti bralci se bodo spominjali, kako sem vstal v št. 62. „Narodnih Novin“ proti hrvatskemu pedagogičnemu zboru zavoljo izdavanja Rousseau-vega „Emil“-a. Na to je odbor zbora v 72. št. „N. N.“ med drugim odgovoril, da se izpriča: „Kakoršne so pri nas okoliščine, najbolj pristopna so našim bralcem izdanja nemška, katera so skoro vsa od protestantskih pedagogov, in to s tolmači, kateri ne ugajajo okoliščinam in mišljenju našega naroda. Tukaj je tedaj velika nevarnost, da se ne bi zraven dobrih Rousseau-jevih idej tudi mnoge krive vkoreninile med našimi bralci. Pa zato, da se zapreči večje zlo, je odločil zbor, da bode izdal zraven „Emil“-a tudi dober komentar prema našim okoliščinam. Seveda vel. g. dr. Martin Stiglić ni hotel ali pa ni mogel čakati na tega komentarja, ampak je neki iz posebnih vzrokov napadel ravno sedaj, akoravno vé že dve leti, da izdaja pedagogičski zbor „Emil“-a. Isti gospod obdolžuje zbor v svojem napadu vsakovrstnih protikršćanskih in nepatrijotičnih namer. Samo naiven človek more v resnici misliti, da zbor s tem, da izdaja „Emil“-a, tudi poprijemlje njegove misli; sam zlobnež more trditi, da je zbor, kateri je izdal „Misli ob uzgoju“ slavnega Tomaseja, mogel imeti pri izdavanju „Emil“-a ta namen, da v hrvatskem narodu razširja brezverje.“

Ni še dolgo, kar je zbor izdal 3. del „Emil“-a z obljubljenim tolmačem, na početku tega tolmača pravi v opombi prelagatelj: „Da more zbor izpolniti svojo obljubo (vide I. del „Emil“-a str. 7) in drugo, da še o pravem času pokažem kašipot, kateri bi jim imel odpreti z jedne strani jasen pogled v divne in globoke resnice (sic!) velikega filozofa in pedagoga, a z druge jih odvracati od njegovih nevarnih pogreškov, odtrgal sem ta članek (kateri je že sam na sebi celoten) ter ga z nekaterimi dodatki pridajem tretjemu delu „Emil“-a.“

Kdo ne bi bil upal po obljubi zbora in prelagatelja, da se bodo krivi vzgojni nazori Rousseau-jevi v tem komentarju razpravljali? Ali varal bi se. Jaz bom samo toliko navel, kolikor je potrebno, da se stvar razume.

Rousseau tají čudeže (II. del str. 225—226), o evangeliju pa pravi, da je „polno neverjetnih rečij, katere se protivijo razumu in katerih pameten človek ne more pojmiti, niti dopustiti“ (str. 245). V vsakem dobrem tolmaču se tolmači, kar ni jasno, a kar je krivega, se popravlja. Ker pa zborov komentar nima kar besedice ne proti temu, mora se zaključiti, da zbor „poprijemlje“ Rousseau-jeve nauke proti vsemu, kar je krščanskega.

Sedaj pa pogledimo, kako je s tretjo knjigo „Emil“-a in s tolmačem? Na strani 39. uči Rousseau: „Vsaka hči mora biti tiste vere, katere je mati, a vsaka žena tiste, katere je njen mož. Če bi ta vera tudi kriva bila, pokornost, katera podvrže mater in hčer naravnemu redu, zbrše pri Bogu greh zmote.“ Komentar pa hvali v tem Rousseauja in pravi: Na koncu postavlja (R) to divno (!) načelo: „Vsaka hči mora biti tiste vere, katere je mati, a vsaka žena tiste, katere je njen mož“ (str. 262). Ni li to protikršćansko?

Na strani 40. berem to-le: „A najprej, kedar hočete mlada dekleta podučevati v veri, nikar ne storite od nje (vere) predmet žalosti ali sile, nikdar lekcije ni naloge. Zategadelj ne dajte nikdar, da učé na izust, kar bi se na njo (vero) odnašalo, pa niti same molitve.“ Ker se niti to nikjer v komentarju ne popravlja, vjema se zbor tudi s tem.

Naveli bodemo še nekaj iz tega „dobrega“ komentarja. Na strani 256 se velí: „Rousseau ni manj religiozen od Fenelona.“ Ti gospodje ali ne znajo zgodovine, ali so se jim pa zmešali pojmi o vernosti.

Nadalje govori komentar: „Rousseau pisoč „Emil“-a imel je pred očmi najvišje smotre, in tako ni ta spis nikako minljivo delo, ampak je knjiga zmeraj živa, je navzlic vsem zmotam, katerih nočemo tajiti, največji spomenik človeške misli, kar se tiče vzgojne umetnosti. Odlično mesto, katero

„Emil“ zavzema, zaslužilo je s prostranstvom in obširnostjo v razmišljanju, z veliko natančnostjo, a še več ga je zaslužilo s svojim značajem filozofske občenitosti“ (str. 216—7). „Emil“ je uzor popolnega človeka“ (str. 258). „Emil“ je od začetka do konca navdahnjen z visokim moralom“ (str. 268). A kateri je tisti visoki moral? „V 15. letu „Emil“ še tega ne vé, da je kakov nauk o moralu. Za svojo dušo ne vé; Boga ne pozná niti po umu“ (str. 249). Kaj je to ta visoki moral? Smešno in neumno!

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

(Imenovanja.) Nadzornik tobačne tovarne v Fürstenfeldu, g. Karel Payer, je imenovan višjim nadzornikom tobačne tovarne v Ljubljani. — Dalje sta imenovana svetovalcem deželnega sodišča v Gradci okrajni sodnik v Ptuiju, g. dr. vitez Scheuchens-tuel, in okr. sodnikom na Brdu okr. sodišča pristav v Mariboru, g. dr. J. Pekolj; premeščen je okrajni sodnik g. Julij Polec z Brda v Kamnik.

(Mil. g. dr. Mihael Napotnik), knezoškof lavantinski, pride to sredo 13. novembra ob popoldne uri popoldne z brzovlakom v Maribor, kjer bode slovesni vsprejem. V prejšnji dan mudil se bode v Gradci pri gospodu namestniku. Veleč. kanonik gosp. Orožen pelje se novemu vladiki do Gradca nasproti. Dne 17. t. m. bode instalacija.

(Mil. g. dr. Mihael Napotnik), novi vladika mariborski, bil je v občenem zboru „Podpornega društva za velikošolce na Dunaju“ zaradi svojih izvanrednih zaslug za to društvo imenovan častnim udom. Navdušenost velikanska!

(Dnevni red) XI. seje deželnega zbora kranjskega dne 12. novembra 1889. leta ob 10. uri popoldne. 1. Branje zapisnika X. deželno-zborske seje dne 8. novembra 1889. 2. Naznanila deželno-zborskega predsedstva. 3. Poročilo deželnega odbora o pogozdovanju Krasa. 4. Poročilo deželnega odbora o zopetni zgradbi deželnega gledališča. 5. Poročilo deželnega odbora gledé naprave ceste iz Podpeči do Gospodarske ceste, ki se nahaja v ozemlju mesta ljubljanskega ter stika pri Lipi z okrajno cesto Tomišelj-Lipa, in gledé uvrstitve obeh prog med okrajne ceste. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o zgradbi deželnoobranske vojašnice v Ljubljani. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o prošnji Ivana Lapajneti zavolj podpore za zemljopisni atlas in prirodoznanje. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o Pesjakovi ponudbi zadevajoči Koritkovo zbirko slovenskih noš. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o § 5. letnega poročila, marg. št. 6., „Glavna bilanca ljubljanskega loterijskega posojila“. 10. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Jablanica, da bi se cesta, katera veže okrajno z državno cesto pri Vrbovem in Spodnjem Zemonu, uvrstila med okrajne ceste. 11. Ustno poročilo upravnega odseka o poročilu deželnega odbora gledé dovoljenja priklad za okrajne ceste. 12. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Cerknica, da bi se ustanovil poseben sodni in davčni okraj z uradnim sedežem v Cerknici. 13. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva na Raki za reguliranje Krke. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva na Raki za napravo mostu v Meršečji vasi čez Krko. 15. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Raka za brezplačno dobivanje požlahtnjenih trt iz državne trtnice v Kostanjevici. 16. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji občine Ambrus, da bi se po strokovnjaku preiskavalo, ali bi se mogla iz reke Krke tje napeljati voda. 17. Ustno poročilo upravnega odseka o prošnji županstva na Raki za posredovanje, da bi se ne kaznovali vinogradniki, ki so samovlastno točili vino.

(Časnikarsko.) Od mnogih stranij smo bili opozorjeni na sobotni listek v „Laibacher Zeitung“, ki v resnici ne spada v sicer tako dostojen list, temveč v kak židovski. V listu popisani dogodki so s katoliškega stališča nemogoči, torej povsem tudi neverojetni. Mi sodimo in smo prepričani, da se je dotični listek le v hitrici spregledal. Toliko v pojasnilo na več vprašanj.

(Poziv k slavnostni seji), kojo priredi akad. društvo „Triglav“ dne 11. novembra v proslavljenju promocije sub auspiciis Imperatoris svojega nekdanjega predsednika, gosp. Vladimira Žitka! Gostje Slovani dobro došli! Začetek ob 6. uri. Local: Hôtel Daniel.

(Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaju) so vnovič pristopili: gg. dr. Vladimir Globočnik, c. kr. davkarski nadzornik v finančnem ministerstvu na Dunaju, s 5 gld., Josip Premru, c. kr. uradnik v poštini hranilnici na Dunaju s 5 gld. in Josip Božič, c. kr. davkarski asistent v Badnu s 3 gld. Bodi vsem trem gospodom srčna zahvala!

(Vabilo) na LXXXIV. odborovo skupščino „Matice Slovenske“ v sredo dne 20. novembra t. l. ob 5^{1/4}. uri popoldne v društveni hiši na Kongresnem Trgu 7. — Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika o LXXXIII. odborovi seji. — 2. Naznanila predsedništva. — 3. Poročilo gospodarskega odseka. — 4. Poročilo književnega odseka. — 5. Poročilo tajnikovo. — 6. Posameznosti.

(Katoliško-politiška čitalnica v Čepovanu) je poslala čestitko g. poslancu L. Svetcu za govor dne 29. oktobra v deželni zboru kranjskem.

(Preskušnje za učiteljsko sposobnost) za letošnje leto priče so se 4. t. m. na tukajšnji c. kr. učiteljski vadnici in završile dne 8. novembra. Izpite so izvršili vsi učitelji in učiteljice, ki so se oglasili z dobrim vspehom, med njimi tri kandidatinje z odliko. Izmed učiteljev nastopni gg.: Štefan Primožič, prov. učitelj v Postojini; Henrik Pogruitz, prov. podučitelj na zasebni deški ljudski šoli v Lanzenkirchen-u na spodnjem Avstrijskem; Ivan Pianek, učitelj v Waldherr-jevem zavodu; Ivan Hutter, pomočni učitelj na Topli rebri; Ivan Strehovec, pomočni učitelj v Šentmihelu pri Postojini; Fran Juvanc, prov. učitelj na Vrhu v črnomaljskem okraju, in Fr. Rojina, prov. učitelj v Kolovratu, za ljudske šole, in Ivan Vogel, učitelj na rudniški šoli v Idriji; Božidar Josin, učitelj v Postojini, in Makso Tomić, učitelj v Sevnici, za meščanske šole. — Dalje izmed učiteljic nastopne gospodičine: Melanija Sittig, prov. učiteljica v Smledniku (z odliko); Jovana Cidrich, prov. učiteljica pri Sv. Duhu poleg Loč na Štorskem (z odliko); Pavla Jonke, prov. podučiteljica v Šentpetru pri Kraljevi gori; Marija Trstenjak, prov. podučiteljica v Ptuji (z odliko), za ljudske šole, in konečno gospodičina Danica Kovačević iz Trsta, iz francoščine.

(Od vredništva „Agramer Tagblatt“-a) smo dobili nastopno izjavo: „V Vašem cenjenem listu dne 8. t. m. smo čitali vest, da bode „Agr. Tagblatt“ nehal izhajati. Ker pa smo v okrožnici na naročnike dne 7. tekoči mesec izrečno izjavili, da bode naš list ustavljen le do 11. novembra t. l., blagovolite torej svoje poročilo v tem smislu popraviti. Dostavimo še, da smo proti razširjevalcu napačnega poročila pri sodišču storili potrebne korake.“

(Ravnateljem moške kaznilnice na ljubljanskem Gradu) je imenovan oskrbnik moške kaznilnice v Pragi, g. Jaromir Janota.

(V Trstu) so se minoli petek zvršile volitve v III. mestni skupini. Progresisti in zmerni vladni pristasi so naredili nekaj kompromis, ki ni ravno povoljen, kakor kaže izid volitve. Oddanih je bilo 1535 glasov. Izvoljeni so: Biasoletto, Arteli, Ventura, dr. Dompieri, Morpurgo, Vierthaler, Struthoff, dr. Righetti, Schiavani, Mestran, Nordio, Mrak. Okolica naj bi torej složno glasovala za narodne kandidate ter pokazala, da se zaveda svojih dolžnostij in pravic.

(Židi v Avstriji in na Francoskem.) Francoska ima 37 milijonov stanovnikov, med temi 67.000 židov, torej na 552 katoličanov 1 žid; v Parizu je 2.500.000 stanovnikov in med temi je 45.000 židov. Avstro-Ogerska ima 38 milijonov stanovnikov, med njimi 1.646.000 židov, torej na 22 katoličanov 1 žid; Dunaj ima po zadnjem ljudskem štetju 705.000 duš (v policijskem območju.) V tem številu je obseženih 90.000 židov, tako da spada na 8 katoličanov 1 žid. Dunaj ima tedaj petkrat toli židov nego Pariz, Avstrija ima skupno 25 krat več židov nego Francoska!

(„Vlast“), t. j. „Domovina“, tako slóve izborno vredovani leposlovni list (vrednik g. Tomaž Škrdle), ki izhaja v češkem jeziku v Pragi in se tiska v „Ciril-Metodejski tiskarni“. Prvi zvezčič VI. letnika za mesec oktober prinaša tudi zanimljiv članek „K odhaleni pomniku Valentina Vodnika v Lublani. Sestavil Fr. Stingl“. Konci dotičnega opisa pravi pisatelj: „Malo je slovenskih pesnikov, koji bi mu ne bili na čast zapeli pesem, ni ga slovenskega rodoljuba, o kojem bi se bilo toli pisalo in tolikrat. Nobenemu Slovencu se še ni priredilo na čast toli slavnosti, ko Vodniku! Ni ga leta,

da bi se ne proslavljajal njegov rojstni dan, ni ga skoro znamenitejšega kraja na Slovenskem, kjer bi se ne prepevale pesmi v spomin Vodniku. Vodnik je bil meteor dóbe svoje in solnce vseh poznejših časov med Slovenci. Bil in je najbolj znana oseba slovenskega naroda. Početkom so ga častili samo njegovi učenci, več ali manj vsi znamenitejši pisatelji in slovenski rodoljubi, a dandanes ga časti ves narod. Kako visoko stoji n. pr. Preširen nad Vodnikom kot pesnik! A vendar Slovenci bolj čislajo Vodnika nego Preširna. In zakaj? Vodnik je v obče popularna oseba, nekako vtelesen v slovenskem narodu. Vodnik je postal Slovincem vse. Vodnikove zasluge so bolj relativne nego absolutne. Ozmimo se le na dóbo, kedaj je žil in pisal, ima Vodnik neskončne zasluge in kot taeega ga čisla narod slovenski in ga bode vedno spoštoval. Bil je „unicum“ svojega časa, prerok boljše bodočnosti, buditelj spečega naroda in njegov prvi „vodnik“ — voditelj.“

Telegrami.

Dunaj, 10. novembra. Pri prvem občnem zboru podpornega društva za slov. visokošolce bil je izvoljen premilostni knezoškof g. dr. Mihael Napotnik enoglasno častnim udom.

Dunaj, 11. novembra. Kakor se za gotovo zatrjuje, sešla se bodeta avstrijski in nemški cesar v Inomostu dne 14. t. m. dopoldne.

Praga, 10. novembra. Deželni zbor je s 113 proti 37 glasovom sprejel predlog večine, da se preide preko mladočeške adrese na dnevni red. Zaradi burnega hruma je dal predsednik galerijo izprazniti.

Belgrad, 11. novembra. Kralj Milan je došel. Sprejeli so ga kralj, regentje in ministri. Kralj Aleksander in Milan sta se poljubila in si stisnila roki.

Pariz, 10. novembra. Boulangisti nameravajo za torek povodom zbornične otvoritve veliko izjavo na „place Concorde“. Pet odposlancev montmartreskega odbora bo zahtevalo vhod v bourbonsko palačo, da izroči ugovor zoper izvolitev Joffrinovo.

Pariz, 11. novembra. Uradni list objavlja imenovanje Barbey-jevo za mornaričnega ministra.

Umrli so:

8. novembra. Alojzij Rakovec, privatnega uradnika sin, 3^{1/2} leta, Vegove ulice 9, hydrocephalus chron.

V vojaški bolnišnici:

7. novembra. Luka. Dolenc, vojak v 17. pešpolku, 22 let, v sled vročinske bolezni.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
9	7. u. zjut.	739.6	2.4	sl. sever.	megla	0-00
	9. u. pop.	735.2	12.2	sl. szap.	del. jasno	
	9. u. zveč.	734.1	10.4	"	oblačno	
10	7. u. zjut.	738.1	7.0	sl. zapad	oblačno	0-00
	2. u. pop.	738.0	8.8	"	"	
	9. u. zveč.	734.1	5.8	"	"	
Srednja temperatura obeh dni 8.3° in 7.2° za 3.3° in 2.3° nad normalom.						

Kovert s firmo
priporočila
Katoliška Tiskarna
po nizkoj ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, pripor.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bruselj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo. Benediktincev (po nekoliko kapljic na vodi) ozdravi in zabrani gnjilobo zob, jih obeli in utrjuje; okrepuje in popolno ozdravi celjosti.

Zares močno ustrežemo našim p. n. citateljem, opozoruj na to starodavno ter prekoristno iznajdbo — najboljši in edini lek proti zobobolu.

Tvrda **SEGUIN** Bordeaux

(Francija)
rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

(12)

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

11. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gld. 80 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 %	86 " 05 "
5% avstr. zlat. renta, davka prosta	109 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 16 "
Akcije avstr.-ogerske banke	925 " — "
Kreditne akcije	813 " — "
London	119 " 10 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 47 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemške marke	58 " 40 "

Trgovskega pomočnika

z dobrimi spričevali, zmožnega slovensčine in nemščine, kakor tudi **učencev**, ki ume poleg slovenskega tudi nekoliko nemški, sprejme takoj tvrdba

(1) **M. Gorišek na Raki (Dolenjsko).**

Slovenski

Žepni koledar

za leto 1890

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v „**Katoliški Bukvarni**“ in pri **J. Giontiniju**

komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot novoletno darilo za kavarne, kojim se dovoljuje primeren rabat. — Razprodajalcem po jako nižnji ceni.

Tudi je dobiti v „**Katol. Bukvarni**“ „**Koledar katol. tiskovnega društva**“ v Ljubljani za l. 1890,

namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med drugim podaja veroučiteljem zapisnik učencev za več nego 400 otrok.

Udje „**Katol. tiskovnega društva**“ dobivajo ta krasnovezani Koledar zastonj; neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiu stroko spadajoče delo in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilporečata za prekupe so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Bleichen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (16)

Cenilke na zahtevanje.